

نمود مبانی زیبایی شناسی مدرن در ساختار معماری ساختمان‌های بلندمرتبه

(نمونه موردی ساختمان‌های بلندمرتبه شهر مشهد)

طیبه نظریان^{۱*}، اسدالله موحدی^۲

۱- دانشجوی دکتری معماری پردیس هنرهای زیبا، tnazarian@yahoo.com

۲- دانشجوی دکتری فناوری معماری پردیس هنرهای زیبا، asdmovahedi@yahoo.com

چکیده

زیبایی مفهومی است که در همه پدیده‌های زندگی وجود دارد. در معماری نیز مفهوم زیبایی‌شناسی که به مبانی کیفی و نظری در هر طرحی مربوط می‌شود، نیازمند بررسی بیشتر عناصر خلق زیبایی و یا ارزیابی این مفهوم است. هدف از این مقاله بررسی مبانی و مفاهیم زیبایی‌شناسی مدرن و دستیابی به کلیدواژه‌های مشترک در تعریف زیبایی در معماری و منظر شهری و چگونگی نمود آنها در ساختمان‌های بلندمرتبه است. در این راستا به بیان دیدگاه‌های زیبایی‌شناسی مدرن پرداخته می‌شود، تا بتوان به وسیله آن معیارهایی را برای سنجش زیبایی در فضاهای معماری منظر شهری به دست آورد. در این پژوهش ضمن شناسایی جنبه‌های مختلف اثر ساختمان‌های بلندمرتبه مسکونی بر سیما و منظر شهری و تعریف معیارها و زیرمعیارها، به ارزیابی ساختمان‌های بلندمرتبه مسکونی در نمونه بافت‌های جدید شهر مشهد (منطقه ۹) پرداخته شده است. از نتایج این تحقیق می‌توان به تبیین اثرات مختلف ساختمان‌های بلندمرتبه مسکونی بر سیما و منظر شهری و ویژگی‌های زیبایی‌شناسانه منظر شهری اشاره نمود. ضمن آنکه به منظور افزایش خوانایی و ارتقای سیمای شهری لازم است به ابعاد مختلف عملکردی، هویتی و زیبایی‌شناسی این ساختمان‌ها توجه ویژه شود و زیرمعیارهای تأثیرگذار بر زیبایی منظر شهری در مکان‌یابی و طراحی این ساختمان‌ها رعایت گردد.

واژه‌های کلیدی: زیبایی شناسی، مدرن، معماری، ساختمان‌های بلندمرتبه.

۱- مقدمه

امروزه با وجود توجه روزافزون به تأثیر کیفیات بصری محیط در سلامت، پایداری و ارتقای کیفیت زندگی، در حوزه مطالعات زیبایی‌شناسی محیط‌های شهری، اقدام قابل توجه‌ای صورت نپذیرفته است. زیبایی‌شناسی معماری و شهری کمی نشده، و اغلب در روانشناسی محیطی بسط یافته است. با وجودی که مفهوم زیبایی در دوره‌های مختلف مورد توجه فلاسفه، اندیشمندان و متفکران بوده، لیکن تجلی این مفهوم در آثار معماری امروز و تأثیر آن در سیما و منظر شهری کمتر مورد توجه قرار گرفته است. حال آنکه شناخت دیدگاه‌ها و رویکردهای زیبایی‌شناسی مدرن و استفاده از آن در ساختار معماری ابنیه به ویژه ساختمان‌های بلندمرتبه می‌تواند موجب ارتقای کیفی زندگی و احساس رضایت از محیط شود. از آنجا که تحقیق درباره زیبایی کیفی می‌باشد، از روش grounded theory در این موضوع برای دستیابی به نتایج مورد